

BWMSTR LABEL 2020-2021 - Nieuwe bronnen van ontmoeten in de stad.

Observaties

Sinds mensenheugenis vormt water een aanleiding tot ontmoeten. **Water brengt mensen samen.** Veel plekken van water in de stedelijke ruimte werden de voorbije decennia echter onzichtbaar gemaakt. Waterputten zijn verdwenen, ruïen werden dichtgelegd, watermolens verloren hun nut, waterpompen bleven niet langer bestaan, wasplaatsen verhuisden achter gevels. Kortom heel wat bronnen van water zijn verloren gegaan in onze hedendaagse bebouwde omgeving. Sterker nog, het is opvallend hoe weinig water er slechts aanwezig is in onze stedelijke publieke ruimtes. Het wekt ons verlangen naar een herintroductie.

Tegelijk worden we geconfronteerd met **het dreigende watertekort** in steden. We dienen massaal zuiniger om te gaan met ons stadswater enerzijds en anderzijds wordt doordachte regenwateropvang inherent. Dit vormt voor ons een drijfveer voor het bedenken van nieuwe stedelijke plaatsen die de opvang en gebruik van regenwater faciliteren en tegelijk water in het straatbeeld sterker visualiseren. Om zo bij te dragen aan een groter gedeeld bewustzijn van burgers rond watergebruik.

Heel wat stedelijke initiatieven ontwikkelen zich reeds rond het thema water, in het bijzonder rond regenwater. Vele **lokale initiatieven** ontstaan rond regenwater en ontharding van de stedelijke ruimte. Vaak worden deze projecten succesvol door het **collectieve aspect**. 'Samen' kopen we een regenton met enkele burens, 'samen' maken we van onze straat een tuinstraat. Kleinschalige, vaak quick win initiatieven die op een eerste zicht weinig structureel zijn, dragen in de praktijk bij tot **een veranderend straatbeeld** met als doel vergroening en ontharding. Deze hoopvolle en positieve projecten willen wij met B-architecten nog verder versterken. Echter, zoals hierboven reeds toegelicht wensen we meer in te zetten op het thema **ontmoeten** en via bestaande typologieën (de bron, de put, de toren, etc.) tot een hedendaagse innovatieve ontmoetingsplek komen.

Onderzoeksvraag

Hoe kunnen wij ontmoetingsplekken rond water herintroduceren in de publieke stedelijke ruimte waar mensen graag samen komen en bewuster worden van het dreigend watertekort?

Ontwerpend Onderzoek

We ambiëren via een grondig ontwerpend onderzoek een nieuwe geïntegreerde stedelijke ontmoetingsruimte te verwezenlijken, waar buurtbewoners informeel kunnen samenkomen. Bestaande **historische waterfiguren** worden onder de loep genomen. Er wordt gezocht naar **hedendaagse vertalingen** van gekende elementen zoals de waterput, de waterbron, de waterfontein, de watermolen, de watertoren, een watertuin, ... met als resultaat een **innovatief icoon** in de openbare ruimte. Er dient onderzoek te gebeuren naar een juiste schaal en radius, een plek die **nieuwsgierig** maakt en niet direct herkenbaar als een klassieke fontein bijvoorbeeld. Het wordt een **symbolische** plek voor de buurt, het brengt mensen samen en is meer dan enkel wateropvang- of opslag: een nieuwe bron van ontmoeten.

Onderzoeksgebied

In de onmiddellijke omgeving van de werkplek van B-architecten (Borgerhout) staan nog heel wat onuitgevoerde tuinstraten op til. Ook braakliggende terreinen of leegstaande kavels trekken onze aandacht. Als **proefproject** zien we een **co-creatief** project met de buurt om **samen** op zoek te gaan naar de perfecte nieuwe 'bron van ontmoeten'. We zien het als **een eerste kleine steen binnen een grote stroom**. Zo ambiëren we een slim 'ontwerpprincipe' te ontwikkelen dat kan worden toegepast in meerdere (tuin)straten, pleinen, publieke plaatsen.

Samenwerking

Via de projectcoördinator Ellen De Schutter van de Stad Antwerpen zijn we in contact met de cel 'Stadsontwikkeling', district Borgerhout. Zo is er **vanuit de Stad motivatie** om ons project te steunen en te integreren in de nog te ontwikkelen plannen. Ook de buurtregisseur van Borgerhout, Nadia Chafai ziet deze oefening als een pilootproject om nadien te kunnen doortrekken op meerdere plekken in de wijk. Naast de werkplek van B-architecten ligt een school en jongerencentrum, huisvest een beeldend kunstenaar, resideert een tuinarchitect, en zijn er ook nog een aantal andere architectenbureaus gevestigd. Kortom **diverse en complementaire** partners om mee samen te werken aan een geslaagde **co-creatie**, die als casestudy kan dienen en later uitgerold kan worden naar andere buurten en steden. BWMSTR Label kan een belangrijke **impuls** geven aan deze samenwerking. Na een geslaagd en gecoördineerd ontwerpend onderzoek, willen we proefondervindelijk te werk gaan en op **schaal 1/1** in onze buurt aan de slag!